

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಃ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ |
ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ||

|| ಶ್ರೀಹಯಗ್ರೀವಸ್ತೋತ್ರಂ ||

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕರ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans, and the Baraha font.

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಶ್ರೀಹಯಗ್ರೀವಸ್ತೋತ್ರಂ ॥

ಶ್ರೀಮಾರ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಃ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ |
ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ||

ಜ್ಞಾನಾನಂದಮಯಂ ದೇವಂ ನಿರ್ಮಲಸ್ಫಟಿಕಾಕೃತಿಂ |
ಆಧಾರಂ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ ಹಯಗ್ರೀವಮುಪಾಸ್ಮಹೇ || ೧ ||

ಸ್ವತಃ ಸಿದ್ಧಂ ಶುದ್ಧಸ್ಫಟಿಕಮಣಿಭೂಭೃತ್ಪ್ರತಿಭಟಂ
ಸುಧಾಸದ್ರೀಚೀಭಿದ್ಯುತಿಭಿರವದಾತತ್ರಿಭುವನಂ |
ಅನಂತೈಸ್ತ್ರಯಂತೈರನುವಿಹಿತಹೇಷಾಹಲಹಲಂ
ಹತಾಶೇಷಾವದ್ಯಂ ಹಯವದನಮೀಡೀಮಹಿ ಮಹಃ || ೨ ||

ಸಮಾಹಾರಃ ಸಾಮ್ನಾಂ ಪ್ರತಿಪದಮೃಚಾಂ ಧಾಮ ಯಜುಷಾಂ
ಲಯಃ ಪ್ರತ್ಯೂಹಾನಾಂ ಲಹರಿವಿತತಿಬೋಧಜಲಧೇಃ |
ಕಥಾದರ್ಪಕ್ಷುಭ್ಯತ್ಕಥಕಕುಲಕೋಲಾಹಲಭವಂ
ಹರತ್ವಂತರ್ಧ್ವಾಂತಂ ಹಯವದನಹೇಷಾಹಲಹಲಃ || ೩ ||

ಪ್ರಾಚೀ ಸಂಧ್ಯಾ ಕಾಚಿದಂತರ್ನಿಶಾಯಾಃ
ಪ್ರಜ್ಞಾದೃಷ್ಟೇರಂಜನಶ್ರೀರಪೂರ್ವಾ |
ವಕ್ತ್ರೀ ವೇದಾರ್ ಭಾತು ಮೇ ವಾಜಿವಕ್ತ್ರಾ
ವಾಗೀಶಾಖ್ಯಾ ವಾಸುದೇವಸ್ಯ ಮೂರ್ತೀಃ || ೪ ||

ವಿಶುದ್ಧವಿಜ್ಞಾನಘನಸ್ವರೂಪಂ
ವಿಜ್ಞಾನವಿಶ್ರಾಣನಬದ್ಧದೀಕ್ಷಂ |
ದಯಾನಿಧಿಂ ದೇಹಭೃತಾಂ ಶರಣ್ಯಂ
ದೇವಂ ಹಯಗ್ರೀವಮಹಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ || ೫ ||

ಅಪೌರುಷೇಯೈರಪಿ ವಾಕ್ಪಪಂಚೈಃ
 ಅದ್ಯಾಪಿ ತೇ ಭೂತಿಮದೃಷ್ಟಪಾರಾಂ |
 ಸ್ತುವನ್ನಹಂ ಮುಗ್ಧ ಇತಿ ತ್ವಯೈವ
 ಕಾರುಣ್ಯತೋ ನಾಥ ಕಟಾಕ್ಷಣೀಯಃ || ೬ ||

ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯರಮ್ಯಾ ಗಿರಿಶಸ್ಯ ಮೂರ್ತೀಃ
 ದೇವೀ ಸರೋಜಾಸನಧರ್ಮಪತ್ನೀ |
 ವ್ಯಾಸಾದಯೋಽಪಿ ವ್ಯಪದೇಶ್ಯವಾಚಃ
 ಸ್ಫುರಂತಿ ಸರ್ವೇ ತವ ಶಕ್ತಿಲೇಶೈಃ || ೭ ||

ಮಂದೋಽಭವಿಷ್ಯನ್ನಿಯತಂ ವಿರಿಂಚೋ
 ವಾಚಾಂ ನಿಧೇ ವಂಚಿತಭಾಗಧೇಯಃ |
 ದೈತ್ಯಾಪನೀರ್ತಾ ದಯಯೈವ ಭೂಯೋಽಪಿ
 ಅಧ್ಯಾಪಯಿಷ್ಯೋ ನಿಗಮಾನ್ ನ ಚೇತ್ ತ್ವಂ || ೮ ||

ವಿತರ್ಕಡೋಲಾಂ ವ್ಯವಧೂಯ ಸತ್ಕೇ
 ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ವರ್ತಯಸೇ ಯತಸ್ತ್ವಂ |
 ತೇನೈವ ದೇವ ತ್ರಿದಶೇಶ್ವರಾಣಾಂ
 ಅಸ್ಪೃಷ್ಟಡೋಲಾಯಿತಮಾಧಿರಾಜ್ಯಂ || ೯ ||

ಅಗ್ನೌ ಸಮಿದ್ಧಾರ್ಚಿಷಿ ಸಪ್ತತಂತೋಃ
 ಆತಸ್ಥಿರ್ವಾ ಮಂತ್ರಮಯಂ ಶರೀರಂ |
 ಅಖಂಡಸಾರೈರ್ಹವಿಷಾಂ ಪ್ರದಾನೈಃ
 ಆಪ್ಯಾಯನಂ ವ್ರೋಮಸದಾಂ ವಿಧತ್ಸೇ || ೧೦ ||

ಯನ್ಮೂಲಮೀದೃಕ್ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ತತ್ತ್ವಂ
 ಯಾ ಮೂಲಮಾಮ್ನಾಯಮಹಾದ್ರೂಮಾಣಾಂ |
 ತತ್ಕೇನ ಜಾನಂತಿ ವಿಶುದ್ಧಸತ್ತ್ವಾಃ
 ತಾಮಕ್ಷರಾಮಕ್ಷರಮಾತ್ಮಕಾಂ ತ್ವಾಂ || ೧೧ ||

ಅವ್ಯಾಕೃತಾದ್ವ್ಯಾಕೃತವಾನಸಿ ತ್ವಂ
 ನಾಮಾನಿ ರೂಪಾಣಿ ಚ ಯಾನಿ ಪೂರ್ವಂ |
 ಶಂಸಂತಿ ತೇಷಾಂ ಚರಮಾಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ
 ವಾಗೀಶ್ವರ ತ್ವಾಂ ತ್ವದುಪಜ್ಞವಾಚಃ || ೧೨ ||

ಮುಗ್ಧೇಂದುನಿಷ್ಯಂದವಿಲೋಭನೀಯಾಂ
 ಮೂರ್ತಿಂ ತವಾನಂದಸುಧಾಪ್ರಸೂತಿಂ |
 ವಿಪಶ್ಚಿತಶ್ಚೇತಸಿ ಭಾವಯಂತೇ
 ವೇಲಾಮುದಾರಾಮಿವ ದುಗ್ಧಸಿಂಧೋಃ || ೧೩ ||

ಮನೋಗತಂ ಪಶ್ಯತಿ ಯಃ ಸದಾ ತ್ವಾಂ
 ಮನೀಷಿಣಾಂ ಮಾನಸರಾಜಹಂಸಂ |
 ಸ್ವಯಂ ಪುರೋಭಾವವಿವಾದಭಾಜಃ
 ಕಿಂಕುರ್ವತೇ ತಸ್ಯ ಗಿರೋ ಯಥಾರ್ಹಂ || ೧೪ ||

ಅಪಿ ಕ್ಷಣಾರ್ಧಂ ಕಲಯಂತಿ ಯೇ ತ್ವಾಂ
 ಆಪ್ಲಾವಯಂತಂ ವಿಶದೈರ್ಮಯೂಖೈಃ |
 ವಾಚಾಂ ಪ್ರವಾಹೈರನಿವಾರಿತೈಸ್ತೇ
 ಮಂದಾಕಿನೀಂ ಮಂದಯಿತುಂ ಕ್ಷಮಂತೇ || ೧೫ ||

ಸ್ವಾಮಿ ಭವದ್ಧ್ಯಾನಸುಧಾಭಿಷೇಕಾತ್
 ವಹಂತಿ ಧನ್ಯಾಃ ಪುಲಕಾನುಬಂಧಂ |
 ಅಲಕ್ಷಿತೇ ಕ್ವಾಪಿ ನಿರೂಢಮೂಲಂ
 ಅಂಗೇಷ್ಟಿವಾನಂದಧುಮಂಕುರಂತಂ || ೧೬ ||

ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರತೀಚಾ ಹೃದಯೇನ ಧನ್ಯಾಃ
 ತ್ವದ್ಧ್ಯಾನಚಂದ್ರೋದಯವರ್ಧಮಾನಂ |
 ಅಮಾಂತಮಾನಂದಪಯೋಧಿಮಂತಃ
 ಪಯೋಭಿರಕ್ಷಾಂ ಪರಿವಾಹಯಂತಿ || ೧೭ ||

ಸ್ವೈರಾನುಭಾವಾಸ್ತ ದಧೀನಭಾವಾಃ
 ಸಮೃದ್ಧವೀರ್ಯಾಸ್ತ ದನುಗ್ರಹೇಣ |
 ವಿಪಶ್ಚಿತೋ ನಾಥ ತರಂತಿ ಮಾಯಾಂ
 ವೈಹಾರಿಕೇಂ ಮೋಹನಪಿಂಛಿಕಾಂ ತೇ || ೧೮ ||

ಪ್ರಾಜ್ಞ್ಮೀರ್ತಾನಾಂ ತಪಸಾಂ ವಿಪಾಕಾಃ
 ಪ್ರತ್ಯಗ್ರನಿಶ್ರೇಯಸಸಂಪದೋ ಮೇ |
 ಸಮೇಧಿಷೀರಂಸ್ತವ ಪಾದಪದ್ಮೇ
 ಸಂಕಲ್ಪಚಿಂತಾಮಣಯಃ ಪ್ರಣಾಮಾಃ || ೧೯ ||

ವಿಲುಪ್ತಮೂರ್ಧನ್ಯಲಿಪಿಕ್ರಮಾಣಾಂ
 ಸುರೇಂದ್ರಚೂಡಾಪದಲಾಲಿತಾನಾಂ |
 ತ್ವದಂಘ್ರಿರಾಜೀವರಜಃಕಣಾನಾಂ
 ಭೂರ್ಯಾ ಪ್ರಸಾದೋ ಮಯಿ ನಾಥ ಭೂರ್ಯಾತ್ || ೨೦ ||

ಪರಿಸ್ಫುರನ್ನೂಪುರಚಿತ್ರಭಾನು-
 ಪ್ರಕಾಶನಿಧೂರ್ತತಮೋನುಷಂಗಾಂ |
 ಪದದ್ವಯೀಂ ತೇ ಪರಿಚಿನ್ಮಹೇಽಂತಃ
 ಪ್ರಬೋಧರಾಜೀವವಿಭಾತಸಂಧ್ಯಾಂ || ೨೧ ||

ತ್ವತ್ಕಿಂಕರಾಲಂಕರಣೋಚಿತಾನಾಂ
 ತ್ವಯೈವ ಕಲ್ಪಾಂತರಪಾಲಿತಾನಾಂ |
 ಮಂಜುಪ್ರಣಾದಂ ಮಣಿನೂಪುರಂ ತೇ
 ಮಂಜೂಷಿಕಾಂ ವೇದಗಿರಾಂ ಪ್ರತೀಮಾಃ || ೨೨ ||

ಸಂಚಿಂತಯಾಮಿ ಪ್ರತಿಭಾದಶಾಸ್ಥಾನ್
 ಸಂಧುಕ್ಷಯಂತಂ ಸಮಯಪ್ರದೀಪಾನ್ |
 ವಿಜ್ಞಾನಕಲ್ಪದ್ರುಮಪಲ್ಲವಾಭಂ
 ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮುದ್ರಾಮಧುರಂ ಕರಂ ತೇ || ೨೩ ||

ಚಿತ್ತೇ ಕರೋಮಿ ಸ್ಫುರಿತಾಕ್ಷಮಾಲಂ
 ಸವ್ಯೇತರಂ ನಾಥ ಕರಂ ತ್ವದೀಯಂ |
 ಜ್ಞಾನಾಮೃತೋದಂಚನಲಂಪಟಾನಾಂ
 ಲೀಲಾಘಟೀಯಂತ್ರಮಿವಾಶ್ರಿತಾನಾಂ || ೨೪ ||

ಪ್ರಬೋಧಸಿಂಧೋರರುಣೈಃ ಪ್ರಕಾಶೈಃ
 ಪ್ರವಾಳಸಂಘಾತಮಿವೋದ್ವಹಂತಂ |
 ವಿಭಾವಯೇ ದೇವ ಸಪುಸ್ತಕಂ ತೇ
 ವಾಮಂ ಕರಂ ದಕ್ಷಿಣಮಾಶ್ರಿತಾನಾಂ || ೨೫ ||

ತಮಾಂಸಿ ಭಿತ್ತಾ ವಿಶದೈರ್ಮಯೂಖೈಃ
 ಸಂಪ್ರೀಣಯಂತಂ ವಿದುಷಶ್ಚಕೋರಾಃ |
 ನಿಶಾಮಯೇ ತ್ವಾಂ ನವಪುಂಡರೀಕೇ
 ಶರದ್ಭನೇ ಚಂದ್ರಮಿವ ಸ್ಫುರಂತಂ || ೨೬ ||

ದಿಶಂತು ಮೇ ದೇವ ಸದಾ ತ್ವದೀಯಾಃ
 ದಯಾತರಂಗಾನುಚರಾಃ ಕಟಾಕ್ಷಾಃ |
 ಶ್ರೋತ್ರೇಷು ಪುಂಸಾಮಮೃತಂ ಕ್ಷರಂತೀಂ
 ಸರಸ್ವತೀಂ ಸಂಶ್ರಿತಕಾಮಧೇನುಂ || ೨೭ ||

ವಿಶೇಷವಿತ್ತಾರಿಷದೇಷು ನಾಥ
 ವಿದಗ್ಧ ಗೋಷ್ಠೀಸಮರಾಂಗಣೇಷು |
 ಜಿಗೀಷತೋ ಮೇ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕೇಂದ್ರಾಃ
 ಜಿಹ್ವಾಗ್ರಸಿಂಹಾಸನಮಭ್ಯುಪೇಯಾಃ || ೨೮ ||

ತ್ವಾಂ ಚಿಂತಯ್ತು ತ್ವನ್ಮಯತಾಂ ಪ್ರಪನ್ನಃ
 ತ್ವಾಮುದ್ಗುಣ್ ಶಬ್ದಮಯೇನ ಧಾಮ್ನಾ |
 ಸ್ವಾಮಿಃ ಸಮಾಜೇಷು ಸಮೇಧಿಷೀಯು
 ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾದಾಹವಬದ್ಧಶೂರಃ || ೨೯ ||

ನಾನಾವಿಧಾನಾಮಗತಿಃ ಕಲಾನಾಂ

ನ ಚಾಪಿ ತೀರ್ಥೇಷು ಕೃತಾವತಾರಃ |

ಧ್ರುವಂ ತವಾನಾಥಪರಿಗ್ರಹಾಯಾಃ

ನವಂ ನವಂ ಪಾತ್ರಮಹಂ ದಯಾಯಾಃ || ೩೦ ||

ಅಕಂಪನೀಯಾನ್ಯಪನೀತಿಭೇದೈಃ

ಅಲಂಕೃಷೀರ್ಣ ಹೃದಯಂ ಮದೀಯಂ |

ಶಂಕಾಕಳಂಕಾಪಗಮೋಜ್ಜ್ವಲಾನಿ

ತತ್ತ್ವಾನಿ ಸಮ್ಯಂಚಿ ತವ ಪ್ರಸಾದಾತ್ || ೩೧ ||

ವ್ಯಾಖ್ಯಾಮುದ್ರಾಂ ಕರಸರಸಿಜೈಃ ಪುಸ್ತಕಂ ಶಂಖಚಕ್ರೇ

ಬಿಭ್ರದ್ಭಿನ್ನಸ್ಥಟಿಕರುಚಿರೇ ಪುಂಡರೀಕೇ ನಿಷಣ್ಣಃ |

ಅಮ್ಲಾನಶ್ರೀರಮೃತವಿಶದೈರಂಶುಭಿಃ ಪ್ಲಾವರ್ಯಾ ಮಾಂ

ಆವಿಭೂಯಾದನಘಮಹಿಮಾ ಮಾನಸೇ ವಾಗಧೀಶಃ || ೩೨ ||

ವಾಗರ್ಥಸಿದ್ಧಿಹೇತೋಃ

ಪಠತ ಹಯಗ್ರೀವಸಂಸ್ತುತಿಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ |

ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರಿಣಾ

ವೇಂಕಟನಾಥೇನ ವಿರಚಿತಾಮೇತಾಂ || ೩೩ ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀಹಯಗ್ರೀವಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಮಾಪ್ತಂ ||

ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹಾಯ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಶಾಲಿನೇ |

ಶ್ರೀಮತೇ ವೇಂಕಟೇಶಾಯ ವೇದಾಂತ ಗುರವೇ ನಮಃ ||